Ч. 125 Недѣля 6 червня (18) 1893. Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль я гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламації неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністрацiи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Асанація рускои суспôльности.

I.

Вѣденьска демонстрація противъ Є. Ексц. Впреосв. Митрополита выявила передъ цѣлымъ свѣтомъ у всѣй погани ту тяжку недугу, яка точить здоровый орґанізмъ руского народу въ Галичинѣ и на Буковинѣ, а точить єго не вôдъ нинѣ, але ще далеко зъ часôвъ передконституційныхъ. Погодиньска кольонія, що зъ першу обмежала ся лишь на кôлькохъ людей, розросла ся була зъ часомъ и въ процесѣ Ольги Грабаръ дôйшла до свого розцвѣту, а теперь почала вже выдавати овочѣ. Зухвалôсть, зъ якою молодѣ выхованки давнои кольонiѣ погодиньскои, теперѣшнѣ москвофілы, выступають, не знає вже границь. То вже не обаламученѣ молодики, не несвѣдомѣ рѣчи молодѣ опозиціоністы, але свѣдомѣ своєи цѣли и послушнѣ аґенты, що не перебирають въ способахъ, готовѣ на каждый даный имъ знакъ сповняти приказы тыхъ, котрымъ служать. Ажь теперь показало ся добре, якѣ то сумнѣ настали у насъ вôдносины, якѣ то люде выросли середъ нашои суспôльности. Слѣдство, яке теперь веде ся противъ вѣденьскихъ демонстратôвъ, выкаже може ще не одну цѣкаву рѣчь, о котрôй доси не знало ся нѣчого; але поки що вже то дасть ся нинѣ сконстатувати, що вѣденьска демонстрація була заздалегôдь пôдготовлена. На то вказує и маніфестъ вѣденьскихъ демонстрантôвъ выготовленый якось дуже скоро, а маючій оправдати поступованє москвофілôвъ. Маніфестъ той, выданый въ россійскôмъ языцѣ, пôдъ заголовкомъ: „Покликъ *русскои* молодежи у Вѣдни до галицкого-*русского* народу, уложеный дня 11 червня 1893 въ зборахъ *русскои* молодежи у Вѣдни въ справѣ демонстраціѣ зъ дня 8 червня 1893, выготовленый въ имени зборôвъ вѣденьскои *русскои* молодежи“ — якъ вже звѣстно сконфіскувала вѣденьска полиція. Може бути, але мы того не припускаємо, щобы сей маніфестъ москвофільскій бувъ выготовленый вже по демонстраціи; противно, маємо пôдставу догадувати ся, що вôнъ бувъ приготовленый разомъ зъ демонстраціею, до котрои, якъ то вже теперь загально говорять, а що впрочôмъ легко може бути, мала выйти иніціятива зô Львова, вôдъ тутешныхъ москвофілôвъ. Чи такъ було, чи нѣ, выкаже слѣдство. Нину можемо лишь то сказати, що пôсля телеґрамъ зъ Вѣдня переведено у тамошныхъ москвофілôвъ строгу ревізію и сконфіскованo богато письмъ; зъ нихъ може й покаже ся, хто давъ починъ до поганои демонстраціѣ.

Але менша о те, вôдъ кого выйшла иніціятива до демонстраціѣ; фактомъ єсть, що вѣденьскѣ москвофілы — якъ впрочôмъ и не може бути инакше — стоять зъ тѣснôй звязи зъ москвофілами львôвскими. А що у насъ москвофільство у Львовѣ, по части и на провінціи, розпаношило ся на добре, се такожь певный фактъ, о котрôмъ нѣхто спорити не може и не буде. Найвысша отже пора очистити ся рускôй суспôльности зъ того єлементу, у котрого одинокою цѣлею на оцѣ зруйнованє, знищенє и заглада руского народу. Передовсѣмъ треба бы Русинамъ звернути увагу на тй институціи, що призначенй первѣстно служити рускому народови, стали ся гнѣздами москвофільства и деморалізаціѣ, ширенои середъ рускои молодежи и цѣлои рускои суспôльности, на тй институціи, де молодѣжь замѣсть выховувати ся въ народнôмъ дусѣ, въ любови до свого народу и своєи вѣры, учить ся за марный грôшь, за ложку стравы ненавидѣти все, що руске, цурати ся рôднои мовы и высмѣвати єѣ, а за то вводити мову московску и вôдчужувати ся вôдъ католицкои церкви. На каждôмъ поли, на каждôмъ кроцѣ треба поборювати тй погубнй елементы и засѣвати всюды здорове зерно, коли нашъ нарôдъ не має знидѣти марно.

Така институція якъ „Народный Дôмъ“ у Львовѣ, призначена ласкою цѣсарскою для добра цѣлого руского народу, а здвигнена жертвами цѣлого народу руского — въ чиихъ же она теперь рукахъ, хто тамъ въ нѣй теперь верховодить и пôдъ чиєю опѣкою позôстає тамъ молодѣжь руска? Чи не тамъ може выховались такй демонстранты, якъ тй, що важили ся на такôмъ торжествѣ, якъ ювилей св. Отця выкликати демонстрацію противъ Впреосв. Митрополита, а котрй вôдтакъ зва-

---

4)

Отецъ Насмѣхайло.

Зъ румуньского — Ивана Славічія.

(Конецъ).

Вôдъ теперь волѣвъ вже панъ-отецъ сидѣти поза хатою. Алежь бо то таки ажь любо було дивити ся на тй рôвненькй борозды и тй молоденьки кукурудзки, що добували ся зъ пôдъ землѣ. А все таки було панъ-отцеви чогось важко на серци. Єго поля такъ не давали єму спокою. Доси не знавъ, що зъ ними робити, а теперь якъ до нихъ брати ся. Якъ бы то єго тѣшило, колибъ вôнъ самъ собѣ коло поля робивъ, колибъ самъ ходивъ дивити ся на станъ засѣвôвъ и бравъ жѣнку зъ собою, та колибъ прийшло жниво!... Таки ажь кортѣло....

Опôсля вôнъ щось довго радивъ ся зъ жѣнкою. Треба коней, воза, плуга, стайнѣ, парôбка, словомъ, богато ще рѣчей. А вôнъ, панъ-отецъ, и орати не конче умѣє.... А то все зелена кукурудза не сходить єму зъ гадки!... Таки набравъ вôдваги, взявъ решту жѣнчиного посагу и забравъ ся до роботы.

На початокъ бувъ и Марковъ плугъ добрый. Одного коня купивъ панъ-отецъ вôдъ Митра, другого вôдъ селянина зъ ропицкои долины. Кулявый Стефанъ мавъ вôзъ зъ трома колесами. Панъ-отецъ купивъ той вôзъ а четверте колесо дôставъ вôдъ Митра въ додатку до кулявои шкапы. Паламарь Пирôжокъ наймивъ ся за парôбка, бо єго хата була таки дуже близько.

Недалеко вôдъ своєѣ хаты вбивъ панъ-отецъ чотиры стовпы въ землю, два довшй а два коротшй, выплѣвъ чотиры стѣны зъ прутя покрывъ очеретомъ та осокою и була вже стайня...

Отецъ Трандафiръ бувъ вже о десять лѣтъ старшй, але ажь помолоднѣє, коли везе жѣнку та дѣти на возѣ и самъ поганяє. Ѣде на своє поле!...

А люде въ селѣ лишь дивлять ся та кивають головами и кажуть: „Таки то мудра голова у того панъ-отця!“

Але тымчасомъ знайшла собѣ и панъ-отцева жѣнка свои жѣночй клопоты та забаганя. Она мала красный святый образъ, що лежавъ цѣлый завиненый въ папери въ скрини. Она була бы єго радо повѣсила на стѣну мѣжь вôкнами та понатикала за него васильку и другихъ цвѣтокъ, бо то була Пречиста Дѣва Марія а єѣ донечцѣ було такожь на имя Марійка. Та не було рамцѣвъ, та й стѣны були брудиѣ а у вôкнахъ замѣсть шибъ були лишь блоны зъ мѣхурôвъ; були вправдѣ двѣ шибы, але тй були побитй и залѣпленй паперомъ. Въ хатѣ було вôдъ того темно....

Надходили великоднй свята, за пять днѣвъ бувъ вже великій тыждень. Треба було конче вапна до бѣленя, шибъ до вôконъ и рамцѣвъ до образа, а того не дôстане на селѣ хиба въ мѣстѣ. Треба до мѣста!

Вôзъ и конѣ були, але коли ѣде ся до мѣста, то треба вôзъ застелити роґожкою. Панъ-отецъ мавъ вправдѣ роґожку, але она зъ одного боку геть була облетѣла. Позычити не було у кого, бо то було въ голодôвцѣ, де й священикъ не має поряднои роґожки.

Та чого не навчить бѣда! Пôслали паламаря Пирôжка на долину за роґожиною. Панъ-отецъ вбивъ два колики въ землю а помежи нихъ на долоню за широко тоненькй прутики а вôдтакъ ставъ самъ и жѣнка и дѣти и Пирôжокъ плести роґожку. Отъ незадовго була й роґожка готова. Не була така дуже красна, але все таки найкраcша на цѣлу Голодôвку, навѣть самъ Пирôжокъ ажь покививъ головою та каже: „Таки то правда, що нашъ панъ-отецъ дуже мудра голова!“

На торзѣ ажь всѣ зглядали ся на роґожку отця Трандафіра; ба, вôнъ теперь побачивъ, що нѣхто не має лѣпшои и що тй, котрй продають на мѣстѣ, ще гôршй, якъ та, котру вôнъ собѣ самъ выплѣвъ.

* * *

— Що вы робите панъ-отче?
— Роґожки плету.
— Та на що, коли вже маєте одну?
— Плету для другихъ, що не мають.

По Великодни нарѣзавъ Порôжокъ роґожины зô всѣхъ мочарôвъ а панъ-отецъ плѣвъ та плѣвъ роґожки. Чимъ разъ ишло лѣпше, чимъ разъ складнѣйше. Послѣдна роґожка все була найлѣпша.

Флорôвъ Марко бувъ говôрливый чоловѣчокъ. Любивъ собѣ побалакати зъ панъ отцемъ.

жили ся и на ще поганѣйше дѣло у Вѣдни? До недавна ще давала працѣ ся институція пристановище москвофільскимъ студентамъ у себе и ажь за интервенціею Впреосв. Митрополита дещо трохи въ сѣмъ напрямѣ змѣнило ся. Въ члены „Народного Дому“ зъ засады не приймає ся жадного Русина, звѣстного изъ своихъ чисто-народныхъ тенденцій! Такъ дальше бути не може и не повинно! Годѣ, працѣ, щобы Є. Ексц. Впреосв. Митрополитъ, протекторъ „Народного Дому“ бувъ знову може коли нараженый на подôбну демонстрацію, яка стрѣтила єго въ день ювилею Єго Святости Папы. Знаємо, що Впреосвященый Митрополитъ поробивъ кроки, щобы справу „Народ. Дому“ повести на лѣпшу дорогу и маємо повну надѣю, що вôнъ сеи справы не спустить зъ ока. Але справа се важна, що такъ скажемо, пекуча, котра не терпить проволоки и вымагає спôльного дѣланя всѣхъ Русинôвъ. Русины повинні бы разъ рѣшучо упôмнути ся о то, щобы ся институція була вже разъ тымъ, чимъ єѣ хотѣла мати воля Найясн. Монарха, т. є. институціею справдѣ руско-народною, щобы зъ неи не були выключені тѣ, котрѣ дѣйстно стоять крѣпко при своимъ прапорѣ народнôмъ. Коли „Народный Дôмъ“ стане разъ дѣйстно народнымъ, то и настануть лѣпші вôдносины середъ рускои суспôльности, бо середъ неи повѣє здоровѣйшимъ духомъ; тымъ способомъ переведе ся хочь маленька часть асанаціѣ нашои суспôльности.

Переглядъ полïтичный.

Закрытє засѣдань спôльныхъ Делеґацій наступить ажь вô второкъ. Въ наслѣдокъ того, що обѣдъ делеґаційный у Найясн. Пана вôдложено зъ 15 на 18 с. м., то третій обѣдъ для части Делеґаціѣ вôдбуде ся у ґр. Кальнокого ажь въ понедѣлекъ вечеромъ.

На вчерашнôмъ засѣданю австрійскои Делеґаціѣ полемізувавъ дел. Масаржікъ зъ міністромъ войны и домагавъ ся скасованя тамборôвъ у войску а вôдтакъ говоривъ о краяхъ окупованыхъ. Дел. Кляичь хотѣвъ полемізувати зъ выводами члена угорскои делеґаціи Черняковича що до хорватского права державного, але президентъ кн. Віндішґрецъ не позволивъ єму говорити. Тогды поставивъ Масаржікъ внесенє, щобы Делеґація рѣшила, чи Кляичь має говорити. Коли Делеґація ухвалила, що Кляичь може говорити, президентъ подавъ ся до дімісіѣ, однакожь коли на внесенє Пленера ухвалено єму вотумъ довѣря, вôнъ взявъ резиґнацію назадъ. Опѣсля промавлявъ ще Герольдъ о краяхъ окупованыхъ, а мін. Каляй вôдповѣдавъ Масаржікови и Герольдови. На внесенє Зіса ухвалено кредитъ для краѣвъ окупованыхъ и на тôмъ перервано засѣданє.

Дотеперѣшный результатъ выборôвъ въ Нѣмеччинѣ єсть того рода, що годѣ предвидѣти, яка судьба стрѣтить войскове предложенє въ новôмъ парляментѣ. Одні часописи доказують, що предложенє то вже такъ якъ бы упало, а другі думають, що оно перейде, головно длятого, що прихильники предложеня т. зв. національ-лібералы одержали значне число мандатôвъ и що друга найсильнѣйша партія, католицке центрумъ увôйде може въ яку угоду зъ правительствомъ.

Вчера въ полудне вôдбуло ся въ Бѣлградѣ торжественне вôдкрытє сербскои скупштины престольною бесѣдою. Молодый король сказавъ, що дня 1 цвѣтня сповнивъ лишь конечный обовязокъ, бо не мôгъ вже стерпѣти, щобы правительство пôдъ єго именемъ нарушувало конституцію и єѣ пôдставы. Бесѣда престольна зазначує дальше, що въ краю принято ентузіястично обнятє королемъ управы краю, пôдносить цѣнні заявленя дружбы сусѣдныхъ монархôвъ и симпатіи ихъ для короля и єго краю, а наконецъ завѣряє, що Сербія буде памятати на тѣ симпатіи и станесь чинникомъ порядку и поступу на всходѣ Европы. Бесѣда престольна признає, що теперѣшна скупштина єсть вѣрнымъ выразомъ волѣ народу и припоручає єй заключенє угоды торговельнои зъ Австро-Угорщиною и Нѣмеччиною. По бесѣдѣ престольной зложивъ король присягу на конституцію.

Новинки.

Львôвъ дня 16 червня

Именованя. П. Міністеръ торговлѣ именувавъ контрольора почт вого Волод. Уляновского въ Ярославѣ, контрольоромъ касы почтовои въ Перемышли; офіціялôвъ почтовыхъ Альфреда Садлера и Адама Дворникевича, касієрами а Ив. Яблоньского контрольоромъ касы дирекціѣ почтъ у Львовѣ; дальше контрольорами почтовыми офіціялôвъ почтовыхъ: Сем. Ленкавского въ Станіславовѣ, Володисл. Грущевского у Львовѣ, Людвика Ґайлля въ Бродахъ, Ант. Шалкевича у Львовѣ, Августа Треслера въ Краковѣ, Зиновія Шаловского въ Перемышли зъ полишенємъ въ дотеперѣшныхъ мѣсцяхъ службы; Люд. Брайтера у Львовѣ для Тернополя, Николая Максимовича въ Коломыи для Коломыѣ, Вік. Скшиньского въ Краковѣ и Ив. Темплього въ Стрыю для Тарнова, Йос. Шрайбера у Львовѣ для Львова, Ґустава Кордіє-Левенгавпта у Львовѣ для Тарнова, Винк. Бушминьского въ Бучачи для Ряшева, Кар. Лукасевича и Онуф. Дяковича у Львовѣ для Ярослава; — касієрами почтовыми, офіціялôвъ почтовыхъ: Йос. Кавецкого въ Самборѣ для Самбора, Иг Шиманьского въ Краковѣ для Кракова, Юл. Мильского у Львовѣ для Бялои, Ал. Вербицкого въ Тарновѣ для Тарнова, Андрѣя Дуткевича у Львовѣ для Стрыя, Льва Дубчевского въ Бучачи для Бучача, Йос. Воляньского у Львовѣ для Бережанъ, Норб. Гіршберґа у Львовѣ для Золочева, Онуф. Головиньского въ Краковѣ для Пôдволочискъ, Фр. Пайонка въ Перемышли для Сянока, Ем. Высоцкого въ Ряшевѣ для Ряшева и Ив. Павловского у Львовѣ для Бохнѣ; — наконець контрольорами касы почтовои, офіціялôвъ почтовыхъ: Ф. Петровича въ Станіславовѣ, Тита Каршневича въ Краковѣ, Йос. Ґрайсса въ Тернополи, Стан. Давци въ Нов. Санчи, зъ полишенємъ въ дотеперѣшныхъ мѣсцяхъ службы; Фр. Філлера у Львовѣ для Ряшева, Меч. Качановского въ Коломыи для Коломыѣ, Ант. Высоцньского въ Краковѣ для Кракова, Володим. Яворского у Львовѣ для Стрыя, Ив. Громницкого въ Краковѣ для Бродôвъ, Фр Дудка въ Перемышли для Бялои, Конрада Компля въ Тарновѣ для Тарнова, Мар. Маньковского въ Ярославѣ для Ярослава и Теод. Бачиньского у Львовѣ для Пôдволочискъ.

— **У Є. Ексц. Впреосв. Митрополита** явили ся онû гды священики львôвско-городского деканата вôдъ проводомъ крил. о. Туркевича. Въ имени депутаціи промовивъ крил. о. Туркевичь. Впреосвященый приймивъ депутацію дуже ласкаво и вôдповѣвъ на бесѣду крил. Туркевича сердечною промовою.

— **Испытъ зрѣлости въ ярославской ґімназіи** выпавъ, якъ слѣдує: До испыту зголосило ся 23 учениковъ публичныхъ и 8 екстерністôвъ; здало испытъ зъ вôдзначенємъ 5; зъ добрымъ успѣхомъ 17, мѣжь ними 1 екстерністъ; поправку одержало 2, одевъ ученикъ публичный и одевъ екстерністъ; на рôкъ репробовано 5, одного ученика и 4 екстерністôвъ, безъ реченця репробовано 3 екстерністôвъ.

— **Слѣдство противъ вѣденьскихъ демонстрантôвъ**, студентôвъ москвофілôвъ вже скôнчило ся. Полиція, якъ доносять въ Вѣдня, выслѣдила 14 демонстрантôвъ и вôдступила акты прокураторіи, котра очевидно

Пирôжокъ чиститъ роґужину, панъ-отецъ плѣвъ роґушку а Марко положить ся черевомъ на землю, пôдопре голову кулаками та лишь дивить ся.

— Роґужина за довга — каже панъ-отецъ и мѣряє очима. — Марку, подайно ножикъ, треба єѣ трохи притяти.

Ножикъ лежить Маркови коло ноги. Вôнъ пôдôйме ся трохи, пôдопре ся лôктемъ и хоче посунути ножикъ ногою.

— Ну, видко, що тобѣ дуже пильно! — каже панъ-отецъ и якъ свисне єго прутомъ по хребтѣ, а Марко якъ не схопить ся! Лишь выдививъ ся, що то такого стало ся, що вôнъ наразъ ставъ такій скорый, таки самъ того не знавъ, що й вôнъ умѣє квапити ся. Пôзнѣйше то єму придало ся.

Передъ Зелеными святами мавъ вже панъ-отецъ цѣлу фѣру роґушокъ на продажь, а Марко знавъ, що будуть веселі свята, коли панъ-отецъ продасть роґушки. Помагавъ панъ-отцеви кôлька недѣль, а коли чоловѣкъ працює, то й має хосенъ зъ того.

Передъ самыми Зелеными святами ставъ падати дощь и здавало ся, що вже кôнця єму не буде.

— Самъ не знаю, що маю робити — каже панъ-отецъ. — Видко, треба буде пôдождати ажь до святъ, закимъ можна буде поѣхати на торгъ; а дежь ѣхати въ таку слоту. Менѣ треба сидѣти зъ переду на возѣ, а то й роґушка не поможе. Треба бы хиба мати буду зъ роґужины, бо инакше чоловѣкъ змокне до нитки. А то нема такои буды. Коли дощь не перестане до четверга, то треба буде пôдождати ажь до по святахъ.

Марко почѣхавъ ся въ потилицю, але й словомъ не вôдозвавъ ся. Видѣвъ, що панъ-отцеви нѣяково мокнути; єго то гнѣвало и вôнъ ставъ думати.

— А якъ бы мы — каже вôнъ по хвили вставши вôдъ роботы — а якъ бы мы уплели буду зъ роґужины?

— Може бы й такъ — каже на то панъ-отецъ — тажь то така сама робота якъ и отся.

Марко, що завсѣгды помагавъ панъ-отцеви, умѣвъ вже лѣпше плести якъ самъ панъ-отецъ, а теперь плести ще буду, то вже була для него честь. Панъ-отецъ приѣде сухо зъ ярмарка та привезе грошики!

Тожь то були веселі Зелені свята. Панъ-отцева жѣнка мала нову суквю, троє старшихъ дѣточокъ нові черевички, а Марійка соломяный капелюшокъ зъ червоными цвѣтами; стѣны були побѣлені, на стѣнѣ мѣжь вôкнами висѣвъ въ рамцяхъ образъ Матери Божои, позатыканый цвѣтами. Панъ-отецъ привѣзъ ще зъ мѣста пшеничнои муки, мяса, масла и цукру.

Панъ-отецъ любивъ свою жѣнку, але ще нѣколи не прийшло єму нѣ зъ сего нѣ зъ того на гадку єѣ цѣлувати.

Досвѣта на Зелені свята, перше що було, то тô, що вôнъ єѣ поцѣлувавъ. Она розплакала ся, сама не знаючи чого, а вôнъ, панъ-отецъ такожь мало не розплакавъ ся. Коли вôнъ вôдтакъ прийшовъ до церкви, стояли вже всѣ люде на колѣнахъ передъ святыми образами. Вôнъ призадумавъ ся и зъ сльозами въ очахъ приступивъ до престола. Люде кажуть, що вôнъ ще нѣколи такъ красно не спѣвавъ, якъ того дня. Зъ тои поры пôшла й приповѣдка по цѣлôмъ краю: „Спѣває такъ красно, якъ панъ-отецъ на Зелені свята!“

*

Коли теперь люде зъ села приходили до панъ-отця, то входили насамперѣдъ воротами, чистили собѣ чоботы, закимъ переступили черезъ порôгъ, клали капелюхъ на палицю и припирали до стѣны, поправили собѣ волосє на головѣ и ажь тогды заходили прилично до комнаты. Колижь вертали назадъ, то ще оглядали ся, кивали головами, але не говорили й слова.

*

Часъ иде и минає, а свѣтъ поступає; чоловѣкъ же иде разъ зъ свѣтомъ, разъ противъ него.

* * *

Гостинець, що иде вôдъ мѣста, веде попри „суху долину“ ажь въ долину Ропицѣ. На роздорожу, де сходять ся обѣ долины, стоить млынъ на Ропици, коло Ропицѣ стоить капличка, а коло каплички єсть керничка, а коло тои кернички стоять вôсѣмь красныхъ вôльхъ. Се мѣсце зве ся „Голодовецка капличка“. Зъ вôдси лишь година ходу до Голодôвки. Коли люде ѣдуть зъ мѣста, стають тутъ и напоявають коней та чекають, чи не спытає ихъ хто: „Що то онъ за село зъ тою красною церквою и бѣлою вежею?“ А коли ихъ хто спытає, то они пôдкручують вусы

выточать теперь процесъ демонстрантамъ. Такожь и власти унiверситетскй потягнули тыхъ демонстрантôвъ до одвѣчальности.

— **Новй церкви.** Въ бюрѣ архiтекта п. Нагôрного выготовлено въ послѣдныхъ часахъ або выготовляють ся пляны на новй церкви для громадъ: Угрпнôвъ коло Сокаля, Дмитре коло Щирци, Конюшки королѣвскй коло Комарна, Держôвъ коло Стрыя, Миколаѣвъ коло Львова, Сновичѣ коло Золочева, Неслуховъ коло Милятина (на порученє ґр. Тадея Дѣдушицкого), Верхрата коло Равы рускои.

— **Самоубiйства.** Зъ Ходорова доносять, що дня 14 с. м. повѣсивъ ся тамъ вечеромъ 19-лѣтный Юрко Калинецъ, сынъ господаря ґрунтового Якима Калинця. Нещасливый хотѣвъ вже два разы вôдобрати собѣ житє, але за кождый разъ єму перешкоджено. Причиною самоубiйства було зле обходженє ся зъ нимъ вôтця и мачохи, котрй выганяли єго зъ дому. Слѣдство въ сѣй справѣ веде ся. — Въ Чернôвцяхъ стрѣливъ до себе зъ револьверу на улици ученикъ зъ 7-ои клясы и ранивъ ся тяжко; станъ самоубiйника єсть безнадѣйный.

— **Доля нашихъ робôтникôвъ въ Румунiи.** Черновецка Gaz. Polska доносить, що дня 10 червня прибуло до редакцiѣ тоижь ґазеты сѣмохъ селянъ, недобиткôвъ зъ великои партiѣ, котру спроваджено до Румунiѣ зъ села Хоросницѣ въ повѣтѣ мостискôмъ. Щобы улекшити властямъ провѣренє факту, наводить Gaz. Pol. ихъ назвища: Сенько Макаръ, Илько Барабахъ, Михайло Барабахъ, Тимко Кохманъ, Михайло Яртинъ, Исидоръ Козловскiй и Сенько Луцъ. Люде тй утѣкли вôдъ якогось боярина ажь за Яссами, а ихъ положенє було дѣйстно нужденне. Майже нагй, зґарованй, обезсиленй, вôдъ двохъ днѣвъ не мали нѣчого въ устахъ. Они оповѣли, що до Хоросницѣ прiѣхавъ якiйсь панъ зъ Румунiѣ и намавлявъ людей на роботу, обѣцюючи грубй грошѣ. Зôбрало ся ихъ кôлькадесять, а довѣдавшись, що той панъ мавъ зложити у Львовѣ велику суму яко кавцiю, дали ся наклонити. Ихъ повезено ажь за Яссы и ажь тамъ перебули они звычайну неволю. Ихъ стерегли въ день умысно вôдставленй до сего посѣкахи, на нôчь замыкали ихъ пôдъ ключь, били и морили голодомъ; грошей вѣякихъ не платили, бо згаданый „панъ" забравъ всѣ грошѣ за робôтникôвъ въ горы. Наведенымъ сѣмомъ удало ся утечи и перекрадаючись ночами черезъ Румунiю досягнули ся вкôнци до Черновець. Пôдмога вôдъ польскои читальнѣ уможливила имъ дальшу подорожь.

— **Власнй дѣти повѣсивъ!** Въ Стрыѣвцѣ збаразкого повѣта стала ся дня 11 червня ось така страшна пригода: Жѣнка господаря Ивана Славуты вернула того дня зъ церкви и замѣтила, що чоловѣкъ єѣ чогось засумованый. На єѣ пытанє, що єму хибує, вôдповѣвъ Славута, що не може вже кôлька ночей спати, бо журить ся и своими 7 ма дѣтьми и довгомъ, що наросъ до 300 зр. Хотѣвъ вôнъ взяти въ банку позичку, выдавъ на се до 50 зр. и позички не достав. Вôдтакъ намовивъ Славута жѣнку, щобы положила ся спати, а коли она послухала, забравъ вôнъ двоє дѣтей, 8 мо и 5-лѣтне, пôйшовъ зъ ними до стодолы и тамъ замкнувъ ся. Ще жѣнка не встигла заснути, коли почула въ стодолѣ страшный крикъ дѣтей: „Тату, даруйте намъ житє не вѣшайте насъ!" Перепуджена жѣнка выбѣгла зъ хаты та не могла отворити дверей стодолы, а заки добѣгла до сусѣда и вернула зъ нимъ та выважила дверѣ, вже було за пôзно. Дѣти були вже мертвй, лише самого Славуту удало ся вôдратувати. Запытаный Славута для чого повѣсивъ сынôвъ, заплакавъ гôрко та сказавъ, що єму здавало ся, що жѣнцѣ буде лекше жити, коли вôнъ повѣсить дѣтей та й себе. Здає ся, що Славута, допустивъ ся убiйства въ приступѣ божевôльства, бо передъ кôлькома лѣтами терпѣвъ на сю недугу. Впрочôмъ бувъ се чоловѣкъ тверезый и трудолюбивый, бувъ добрымъ господаремъ та любивъ жѣнку и дѣти.

Господарство, промыслъ и торговля

— О станѣ засѣвôвъ въ краяхъ коронныхъ нашои монархiѣ оголосило мiнiстерство рôльництва таке справоздане: Вôдповѣдно до рôзныхъ змѣнъ погоды змѣнявъ ся такожь станъ засѣвôвъ. Взагалѣ сей станъ значно поправивъ ся послѣдными днями. Ще найменше хôсна зъ опадôвъ дощевыхъ мало жито. Вправдѣ жито, тамъ де падавъ дощь передъ єго цвѣтомъ, значно скрѣпило ся, такъ що показує и довгу солому и довгiй колосъ; але по найбôльше рѣдкiй станъ жита вже не мôгъ поправити ся. Рôвножь вылягло жито декуды, именно въ Галичинѣ и Буковинѣ. А що въ деякихъ околицяхъ дощѣ падали въ часѣ цвѣту, то не добре завязалось зерно, а въ Галичинѣ и Буковинѣ дощѣ таки не дали вôдцвисти. Зъ выимкою тыхъ двохъ краѣвъ могло жито впрочôмъ добре вôдцвисти и длятого єсть надѣя на добре зерно. Въ противности до жита принесли опады дощевй великiй хосенъ для пшеницѣ, котрои зрôстъ декуды такъ припôзненый, що ледви недавно пôшла въ колѣнко. Пшениця поправила свôй станъ, сильно розрослась и се одинокiй рôдъ збôжа, по котрôмъ можна надѣятись середныхъ, коли вже не дуже добрыхъ жнивъ. Де дощѣ були сильнй, тамъ выляглa и пшениця, и показує ржу на листю. Дуже лиха въ тыхъ околицяхъ, де була посуха, именно въ пôвнôчнôй Чехiи. Ячмѣнь и овесъ поправили ся пôдъ дощемъ и выказують середный станъ. — Велику шкоду декуды въ ярыхъ засѣвахъ, а навѣть и въ зимовыхъ, нанесли насѣкомй (Jossus notatus, рôдъ цикады). — Овочѣ стручковй рôвножь поправили ся и добре выглядають. Въ Галичинѣ и Буковинѣ треба декуды на ново садити бульбу и бураки, але въ иншихъ краяхъ выглядъ на бульбу дуже добрый.

— **Станъ воздуха** за минувшй добы числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 16 до 12 год. въ полудне дня 17 червня середна теплота була + 16·5° Ц., найвысша + 18·9° Ц. вчера по полудни), найнизша + 9·8° Ц. въ ночи. Барометеръ иде въ гору (765). Вѣтеръ буде змѣнный, слабый, теплота пôднесе ся до + 18·0° Ц., небо буде переважно захмарене, дощу не буде, погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 16 с. м.: пшениця 8·60 до 9·—; жито 6·25 до 6·70; ячмѣнь 5·20 до 5·80; овесъ 6·50 до 6·80; рѣпакъ 13·— до 13·25; горохъ 5·50 до 8·—; вика 5·— до 5·60; насѣнє льняне 11·75 до 12·—; бôбъ 9·— до 11·—, бобикъ 5·— до 5·50; гречка 8·— до 9·—; конюшина червона 65·— до 72·—; бѣла 70·— до 85·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 25·— до 26·—; анижь 36·— до 37·—; кукурудза стара 5.75 до 6·—; нова —·— до —·—; хмѣль 65·— до 70·—; спiрiтусъ готовый 15·50 до 16·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 17 червня. Таффе не возьме участи въ дворскôмъ обѣдѣ, якiй вôдбуде ся зъ нагоды закрытя засѣдань спôльныхъ делегацiй, а то зъ тои причины, що Є. Вел. Цѣсарь хотячи дати ґр. Таффому можнôсть довшого вôдпочинку звôльнивъ єго вôдъ участи въ сѣмъ обѣдѣ. Ґр. Таффе має ажь въ першôй половинѣ слѣдуючого тыждня вернути зъ Ольшева до Вѣдня.

Прага 17 червня. Намѣстникъ заявивъ депутацiи страйкуючихъ робôтникôвъ въ Клядно, що власти можуть ажь тогды посередничити, коли робôтники станутъ на законнôмъ становищи. Намѣстникъ завзывавъ робôтникôвъ, щобы вернули до роботы. Въ Клядно не було доси нарушеня спокою.

Берлинъ 17 червня. До вчера вечера бувъ звѣстный результатъ 276 выборôвъ. Выбрано: 32 консерватистôвъ, 13 народовцѣвъ, 5 зъ партiѣ державнои, 2 зъ вольнодумнои спôлки, 46 зъ центрумъ, 1 дикого, 5 зъ вольнодумнои партiѣ народнои, 19 соцiялiстôвъ, 3 антiсемiтôвъ, 8 Полякôвъ, 6 Альзатцѣвъ, 1 Данця; въ 135 округахъ має прийти до тѣснѣйшихъ выборôвъ.

и кажуть: „Тамъ на горбѣ, на Гроппици? Тажь то наша Голодôвка! А то наша дзвôнниця; якъ на нѣй дзвонять, то чути на три милѣ доокола!...

Тамъ, де розходять ся дороги, єсть стовпъ зъ двома руками; на одной написано: „До Ропицкои долины", на другôй: „До Сухои долины". Такои дороги, якъ та черезъ суху долину до Голодôвки, нема въ цѣлôй околици; рôвна якъ стôлъ, а вся що пятнацять крокôвъ обсаджена волоскими орѣхами. Дорога иде теперь горою понадъ долину, абы вода єѣ не пôдмулювала. Голодовецкй люде мусѣли ажь скалу розсаджувати, абы повести туды дорогу, але они зробили то радо та ще й вышутрували дорогу.

Тутъ вже кождый Голодовець якъ дома; ѣде поволи та й не навкучить ся єму. Все хтось стрѣтить. „За чимъ добрымъ?" Зъ вôдки Богъ провадить? — чути заєдно. Оденъ везе вапно, другiй цѣлу фѣру садовины, дехто роґушки, колесницѣ, обручѣ и иншй выробы зъ дерева. Тамъ, де скручує ся дорога, стоять вапнярки, а тутъ вже дѣйстно якъ на ярмарку: Однй набирають вапно, другй скидають дерево и камѣнє, робôтники кидають дерево на огонь, а кождый вапнярь робить крику за десять. Зъ вôдси видко вже й село лѣпше. Доокола хатъ густй сады, а зъ помѣжь деревъ выглядає де кусень мура або даху. Хата панъотця стоить на самôмъ горбѣ коло церкви; и зъ неѣ видко лишь пять вôконъ та червоный дахъ и два комины.

Напротивъ церкви єсть теперь школа, а та хата, зъ котрои видко лишь кусень муру, два вôкна и трохи даху, то хата Фльорова Марка. Той великiй будынокъ трохи низше, то урядъ громадскiй, а цѣле село таке велике та красне, що ажь любо.

Все змѣнило ся въ Голодôвцѣ, лишь отець Трандафiръ той самъ, а хочь вже й сивый, то все ще такiй веселый и роботящiй; гадавъ бы хто, що то єго дѣти, що грають ся коло него. Отъ одно и здерло єму шапчину зъ головы, а Марiйка кличе черезъ вôкно: „Сынку Трандафiрку не бери дѣдусеви шапки зъ головы, бо застудить ся!" — а вôдтакъ бѣжить за Оленкою, що убрала ся въ бабусинъ чипецъ та побѣгла до дѣдуся. Дѣдусь дивить ся на то, смѣє ся и жартує зъ дѣтьми.

Ажь ось вертає и тато Кость зъ вечернѣ та цѣлує Марiйку и Оленку, а вôдтакъ сѣдає собѣ на лавку коло тестя та балакає. А сусѣдъ Марко, старый приятель, батько Костя, видить ту громадку та й собѣ иде трохи побалакати. „Чуєшь, старый, на возьми шапку на голову, не сиди такъ!" — вôдзываєсь бабуся и подає черезъ вôкно шапку.

Улицею иде якiйсь чоловѣкъ та каже до нихъ: „Слава Исусу Христу!" а собѣ думає: Дай єму Господи ще довгiй вѣкъ прожити тому панъ-отцеви, то Божiй чоловѣкъ.

Надôслане.

За редакцiю вôдповѣдає **Адамъ Креховецкiй.**

Ґ. Найдлінґеръ

Зінґера ориґінальні машины до шитя суть взôрцевû що-до конструкціѣ, нейлекші до роботы, шиють дуже гарно, зъ набôльшою точностію всяку матерію и всякою ниткою; заосмотрені суть найдосконалѣйшими прирядами, а неперевысшимû суть що-до тривкости и своєѣ здатности; тому то найрадше и найбôльше уживають тыхъ машинъ

до ужитку домашного и промыслового.

Найновѣйшій вынахôдъ Зінґера и Сп. то высокораменна т. зв.

Вібратінґъ Шутлє машина до шитя

показалась, такъ якъ и всѣ дотеперѣшні выробы тои фабрики, дуже практичною. Она вызначаєсь такъ само легкостію въ орудуваню нею и гарнымъ выглядомъ. Ориґінальна Зінґерова машина до шитя то найцѣннѣйшій прирядъ въ домашнôмъ господарствѣ.

Львôвъ ринокъ 9. 16

Філія: Черновцѣ улиця Паньска 18.

Станція зелѣзницѣ
Мушина-Криниця
зъ Кракова 8 год.
зô Львова 12 „
зъ Будапешту 12 „

Ц. к. ЗАВЕДЕНЄ ЗДРОЄВЕ
Криниця (въ Галичинѣ)
Найзасôбнѣйша **щава зелѣзиста.**

Въ мѣсяци:
почта *три разы денно,*
телеґрафъ, аптика.

Положенє гôрске въ Карпатахъ 590 метрôвъ надъ пов. моря. Вôдъ стації зелѣзничои година дороги битои, добре утриманои.

Средства лѣчничі: клімат пôдальпейскій, купелѣ зелѣзисті, засобні въ вôльный квасъ вуглевый, огрѣвані методою Шварца (въ р. 1892 выдано ихъ 32.000).

Купелѣ боровінові, парою огрѣвані (въ р. 1892 выдано ихъ 12.000).

Купелѣ ґазові: зъ чистого квасу вуглевого.

Ц. к. заведенє гидропатичне: пôдъ проводомъ специяліста Дра Г. Еберса (въ р. 1892 выдано 27.000 процедуръ гидропатичныхъ).

Питє водъ мінеральныхъ мѣсцевыхъ и заграничныхъ, **Жентиця, кефіръ, ґімнастика лѣчнича.**

Лѣкарь здроєвый Дръ Л. Копффъ цѣлый сезонъ стало ординуючій. Надто 12 лѣкарôвъ вôльно практикуючихъ.

Проходы. Дуже великій паркъ смерековый знаменито удержуваный. Близші и дальші прогульки въ чудові Карпаты.

Помешканя Больше якъ 1500 покоѣвъ въ комфортомъ умебльованыхъ, въ комплетною постелею, услугою, двôнками електричными, печами и т. д.

Костелъ католицкій и церковь Величавый **Дôмъ здроєвый**, кôлька реставрації Кôлька пансіонатôвъ приватныхъ, молочарнѣ, цукорнѣ.

Музика здроєва пôдъ проводомъ А. Вроньского вôдъ **21 мая**. Сталый **театръ,** концерта

Фреквенція въ р 1892 4600 особъ.

Сезонъ вôдъ 15 мая до 30 вересня

Въ Маю, Червню и Вересню цѣны купелей, помешкань и стравъ въ головнôй реставрации зниженû.

Розсылка воды мінеральнои вôдъ Цвѣтня до Падолиста, склады у всѣхъ бôльшихъ мѣстахъ въ краю и за границею.

Въ мѣсяци липни и серпни убогимъ жадні пôльги, якъ увôльненє вôдъ такъ здроєвыхъ и т. п. удѣлені не будуть. 53

На жаданє удѣляє объясненѣ

Ц. к. Зарядъ здроєвый въ Криницѣ.

Л. ЛѢТИНЬСКІЙ
Львôвъ, Коперніка 2.
ВСЯКУ ДЕСІНФЕКЦІЮ
en gros и en detail
Квасъ карболевый кристаличный и сырый
Вапно карболеве
Гисотъ-сѣрнистый вітріоль
поручає дуже дешево
Леопольдъ Лѣтиньскій
у Львовѣ, Коперніка 2. 73

Инсераты

(„оповѣщеня приватні“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскои“ принимає лишь „Бюро Дневниковъ“ **Людвика Пльона,** при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Косы зъ маркою сѣчкарня
зъ англійскои срѣбнои стали

посылаю громадамъ и поодинокимъ господарямъ въ довольнôй довготѣ **пôдъ ґваранціею** за кожду штуку. Єсли коса не буде такъ добре косити, якъ я обѣцюю, то перемѣнюю косу 5—6. разôвъ.

Одинокій складъ фабричный для Австро-Угорщины

Л. І. ПАТРАХЪ въ СТРЫЮ
въ Галичинѣ

Тоті косы суть свѣтовои славы задля своеи легкости, **подвôйного гарту, легкого замаху и вытрималости въ кошеню.** Ковальце выдержує кôлька днѣвъ. За одноразовымъ наостреню можь косити **120 до 150 крокôвъ,** навѣть найтвердшу гôрску траву.

Довг.:	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120 цтм.
Цѣна:	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1.90	2·00	2·20 зр. ав.

Марморовый камѣнь до остреня косы.

Довгота стм.	18	21	22	25	въ кôнци звычайні брусики мармор.
Цѣна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Посылка найблизшою почтою лише **за готôвку або послѣплатою.**

Осторога передъ фальшôвниками. Правдиві Патраха косы суть лише тоті, котрі мають марку охоронну **сѣчкарня** (докладну пôсля повысшого взôрця) якъ такожь **выбиту фірму L. J. Patrach.**

Вôдбирати можь лишь впростъ вôдъ **Л. І. Патраха ч.з Стрыю** (Галичина).

Вôдъ 10 кожда одинацята даромъ и одинъ камѣнь. 1

Не жартъ
анѣ обмана, але чиста свята правда

Лишь 3 злр. 50 кр.

Кишонковый годинникъ-Remontoir

зъ ґваранцією, дуже добрый и докладно идучій, зъ вскаsôвкою на секунды, въ найлѣпшôй красно оздобнôй нікльовôй копертѣ, котрый заступає всякій иншій срѣбный и золотый годинникъ. Кождый, хто замовляє такій годинникъ, одержує зъ годинникомъ

слѣдуючі предметы даромъ

1 прегарный ланцушокъ до годинника, 1 чудна привѣска, 1 перстень зъ камѣнями, 1 пару красныхъ кульчикôвъ, 1 красный сцизорičокъ зъ выклювачемъ. — **Нѣхто нехай не сумнѣває ся,** бо повтаряю, що то не є жартъ або обмана, але чиста свята правда, и звертаю кождому грошѣ, кого-бы тû годинники невдоволили. Кождый проте нехай поспѣшає, якъ довго малый засôбъ выстарчить, и замовляє тотû знаменитû годинники. Посылка вôдбуває ся за послѣплатою черезъ

Apfel's Taschen-Uhren-Versendung,
Wien, Stadt, Wolfengasse 1/N. 76

Готель Имперіялъ

Перворядный той готель въ нашôмъ мѣстѣ, положеный въ самôмъ середмѣстю близько всѣхъ властей и урядôвъ, урядженый зъ густомъ и зъ найбôльшимъ комфортомъ, побôльшено въ сихъ дняхъ о трийцять кôлька прекрасныхъ покоѣвъ въ партерѣ. **Цѣны дуже низькі вôдъ 80 кр. за покôй.** Для выгоды публики знаходять ся въ готели **добрі купелѣ, великій городъ до проходу зъ знаменитою реставрацією, заосмотреною въ найлѣпші ѣдла и напоѣ,** заразомъ **выгôдный повôзъ,** готовый все на услуги публики. — Услуга численна и добра. Выгоды якъ найбôльші. Поручаючи поважанôй публицѣ свôй побôльшеный нинѣ готель, прошу почтити мене и надалѣе якъ дотеперь своими взглядами и остаю зъ поважанємъ

Христофъ Яновичъ
властитель готелю Имперіялъ. 74

Необходимою для кождого господарства єсть 5

Кнайпъ Катрайнера
солодова кава
зô смакомъ кавы въ зеренцяхъ.

Дає она тоту неврôвнану користь, що шкôдливого спожитя чистои або сурогатами перемѣшанои кавы въ зеренцяхъ уникнути можна, та приладити собѣ далеко **смачнѣйшу,** а притôмъ **здоровшу и поживнѣйшу** каву. — **Знаменита яко додатокъ до кавы въ зеренцяхъ.**

Поручає ся дуже женщинамъ, дѣтямъ и хорымъ.

Наслѣдованя осторожно уникати.

Всюды до набутя. — ½ кільо 25 кр

Бюро оголошень и дневникôвъ
приймає
ОГОЛОШЕНЯ
до всѣхъ дневникôвъ
по цѣнахъ ориґінальныхъ.
До
Народнои Часописи, Ґазеты Львôвскои и „Przegląd-y“
може лише се бюро анонсы приймати.

ПРИГОТОВЛЕНЄ
на
ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ
и до принятя въ
Ц. и К. ВОЙСКОВÛ ШКОЛЫ
почнає ся въ приватнôй войсковôй приспособляючôй школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.
директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ жені и корпусѣ вôдъ мінъ и пр

Проґрамы даромъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.